

Joustava hinnoittelumenetelmä rahastojen arvonlaskennassa

Joustava hinnoittelumenetelmä lyhyesti

- Kohdistaa merkinnöistä ja lunastuksista rahastolle aiheutuvat kaupankäyntikulut niiden aiheuttajille.
- Suojaa olemassa olevia osuudenomistajia rahaston kaupankäyntikulujen aiheuttamalta omistusten arvon "laimentumiselta" (eng. dilution).
- Yleisesti käytetty hinnoittelumenetelmä erityisesti Pohjoismaiden ulkopuolella.
- Käytössä Danske Investin Tanskaan rekisteröidyissä sijoitusrahastoissa.

Joustava hinnoittelumenetelmä suojaa pitkäaikaista sijoittajaa

Rahastosäästäjän merkityksessä tai lunastaessa rahasto-osuuksia, aiheutuu rahastolle kuluja kyseisen rahaston sijoituskohteena olevien arvopapereiden myymisestä tai ostamisesta. Mikäli päivän aikana merkintöjä on euromääräisesti enemmän kuin lunastuksia, tulee rahaston salkunhoitajan sijoittaa rahastoon virranneet eurot vallitsevan näkemyksensä mukaisesti. Mikäli taas lunastuksia on tehty euromääräisesti merkintöjä enemmän, tulee salkunhoitajan myydä rahaston omistuksia, jotta lunastukset voidaan maksaa osuuksia lunastaneiden tileille. Perinteisesti suomalaisten sijoitusrahastojen kohdalla nämä kaupankäynnistä aiheutuvat kulut on katettu yhteisesti rahaston varoista eli kaikki osuudenomistajat osallistuvat kaupankäyntikulujen maksuun omistustensa suhteessa.

Danske Investin Tanskaan rekisteröityjen rahastojen arvonlaskennassa käytetään joustavaa hinnoittelumenetelmää (eng. Swing Pricing), joka pyrkii kohdistamaan kaupankäyntikulut niiden aiheuttajien maksettavaksi. Tarkoituksena on suojata olemassa olevia osuudenomistajia omistusten arvon "laimentumiselta". Näiden rahastojen merkintään ja lunastukseen liittyy avaintietoesitteessä esitetty laskennallinen kulu, jolla pyritään kattamaan päivittäisten rahasto-osuuksien merkintöjen ja lunastusten aiheuttamat arvopapereiden oston ja myyntiin liittyvät palkkiot. Kulu ei siis ole pankille tai rahastoyhtiölle menevä palkkio, eikä sitä pidä verrata rahastojen hinnastossa esitettyihin merkintä- ja lunastuspalkkioihin.

Käytännössä päivittäistä rahaston varojen nettoarvoa mukautetaan ennalta määritellyllä oikaisukertoimella siten, että rahaston sijoitussalkun jakauman säilyttämiseksi tehtävistä arvopapereiden ostoista tai myynneistä ei aiheudu kuluja olemassa oleville osuudenomistajille. Mikäli päivän aikana lunastuksia on tehty enemmän kuin merkintöjä (nettolunastus) mukautetaan osuudenarvoa vähentämällä ennalta määrätyn prosentin mukainen kulu osuuden arvosta. Vastaavasti nettomerkinnän tapauksessa mukautetaan osuudenarvoa lisäämällä kulu osuudenarvoon. Rahastolla on kuitenkin aina vain yksi virallinen hinta per päivä ja kaikki toimeksiannot toteutetaan tähän samaan arvoon. Kyseisenä päivänä merkitsevät tai lunastavat osuudenomistajat maksavat siis kaupankäynnistä aiheutuvat kulut välillisesti korkeamman tai alhaisemman osuudenarvon kautta.

Merkintään ja lunastukseen liittyvien kulujen esittäminen avaintietoositteellä

Danske Investin Tanskaan rekisteröityjen rahastojen avaintietoositteellä joustavan hinnoittelumenetelmän oikaisukertoimet on esitetty 'Merkintä- ja lunastuspalkkio' -osiossa (Kuva 1). Sijoittajan on hyvä huomioida, että tämän lisäksi peritään rahastokohtaiset hinnaston mukaiset merkintä- ja lunastuspalkkiot (Taulukko 1). Tanskan viranomaismääräysten takia kulujen esitystapa poikkeaa suomalaisten rahastojen totutusta esitystavasta.

Avaintietoositteestä ilmenevä oikaisukerroin lasketaan kyseisen rahaston kohdemarkkinan/-markkinoiden todellisten kustannusten (välityspalkkio, kurssi-spread ja muut kaupankäyntikulut) perusteella. Avaintietoositteen lisäksi tämän hetkiset merkintään ja lunastukseen liittyvät kulut ilmenevät myös kunkin rahaston Rahastoesitteen liitteistä 1 ja 2. Lisätietoa merkintä- ja lunastuskurssin laskemisesta Rahastoesitteen kohdista 'Merkintä ja merkintäkulut' sekä 'Vaihto, lunastus ja lunastuskulut'.

Kuva 1 - Esimerkki DI Pohjoisen Yrityslainat -rahasto

Rahaston palkkiot

Sijoittajan maksamia kuluja käytetään rahaston toimintakustannusten, kuten markkinointi- ja jakelukustannusten, maksamiseen. Nämä kulut vähentävät sijoituksen mahdollista tuottoa.

Merkintä- ja lunastuspalkkio	
Merkintäpalkkio	0,25% lisäksi peritään hinnaston mukainen merkintäpalkkio
Lunastuspalkkio	0,25% lisäksi peritään hinnaston mukainen lunastuspalkkio
Nämä ovat palkkioiden enimmäismäärät, jotka sijoituksesta voidaan veloittaa kuluina merkinnän ja lunastuksen yhteydessä.	
Rahastosta vuoden aikana veloittavat kulut	
Juoksevat kulut	0,89%
Rahastosta erityisissä tilanteissa veloittavat kulut	
Tuottosidonnainen palkkio	0 % (rahastosta ei peritä tuottosidonnaista palkkiota)

Taulukko 1 - Danske Investin Tanskaan rekisteröidyt rahastot

Rahasto	Merkintään liittyvät kulut	Lunastukseen liittyvät kulut
DI Afrikka	Oikaisukerroin 0,95% - hinnaston mukainen merkintäpalkkio 1,00%	Oikaisukerroin 0,95% - hinnaston mukainen lunastuspalkkio 2,00%
DI Global Emerging Markets	Oikaisukerroin 0,45% - hinnaston mukainen merkintäpalkkio 1,00%	Oikaisukerroin 0,45% - hinnaston mukainen lunastuspalkkio 2,00%
DI Global StockPicking	Oikaisukerroin 0,30% - hinnaston mukainen merkintäpalkkio 1,00%	Oikaisukerroin 0,25% - hinnaston mukainen lunastuspalkkio 1,00%
DI Kehittyvät Korkomarkkinat	Oikaisukerroin 0,35% - hinnaston mukainen merkintäpalkkio 0,50%	Oikaisukerroin 0,35% - hinnaston mukainen lunastuspalkkio 0,50%
DI Pohjoisen Yrityslainat	Oikaisukerroin 0,25% - hinnaston mukainen merkintäpalkkio 0,50%	Oikaisukerroin 0,25% - hinnaston mukainen lunastuspalkkio 0,50%
DI Reaalikorko Maaailma	Oikaisukerroin 0,15% - hinnaston mukainen merkintäpalkkio 0,50%	Oikaisukerroin 0,15% - hinnaston mukainen lunastuspalkkio 0,50%

Esimerkkejä joustavan hinnoittelumenetelmän soveltamisesta

Esimerkki 1 - Nettomerkintä

- Päivän aikana rahastoon on tehty euromääräisesti enemmän merkintöjä kuin lunastuksia (nettomerkintä)
- Rahaston nettovarat 100 €/rahasto-osuus
- Rahaston sijoituskohteiden hankintaan liittyvät kulut 1,00% lisätään osuuden arvoon
- Päivän osuuden arvo on 101,00 €
- Kaikki päivän aikana tehdyt toimeksiannot toteutetaan tähän samaan arvoon

Esimerkki 2 - Nettolunastus

- Päivän aikana rahastoon on tehty euromääräisesti enemmän lunastuksia kuin merkintöjä (nettolunastus)
- Rahaston nettovarat 100 €/rahasto-osuus
- Rahaston sijoituskohteiden myyntiin liittyvät kulut 1,00% vähennetään osuuden arvosta
- Päivän osuuden arvo on 99,00 €
- Kaikki päivän aikana tehdyt toimeksiannot toteutetaan tähän samaan arvoon

Esimerkki 3 - Olemassa olevien osuudenomistajien "laimentumisvaikutus"

Rahasto on jakautunut 10 000 osuuteen, joista kukin on arvoltaan 100 euroa eli rahaston pääomat ovat 1 000 000 euroa.

Sijoittaja haluaa sijoittaa esimerkkirahastoon 25 000 euroa, joka tarkoittaa, että uusia osuuksia tulee laskea liikkeelle 250 kappaletta.

Oletetaan, että rahastoon sisään tulevan 25 000 euron sijoittamisen kustannukset välityspalkkiot yms. huomioiden on 1,00 %. Näin ollen 250 uuden osuuden liikkeeseenlaskun kulut ovat 250 euroa.

Mikäli uuden sijoittajan maksamaa osuudenarvoa ei mukauteta kaupankäynnistä aiheutuville kuluille, nousisi rahaston pääomat 1 024 750 euroon ja osuuksien määrä 10 250 kappaleeseen eli osuuden arvo olisi tällöin 99,97561 euroa. Olemassa olevien osuudenomistajien sijoitus olisi tämän seurauksena laskenut 0,024%.